

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Hinc factum ut Episcopi Arelatenses ad exarchatum Galliarum aspiraverint. Eis concessa auctoritas congregandorum Conciliorum ex pluribus provinciis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Can. 1. Concil.
Afric.

Zozimus cum eo communicavit unam ex prarogativis quas Africani canones Metropolitanos debent testantur supra Episcopos & clerum provinciae. Sed privilegium illud coërcitum fuit ad unicum hoc caput jurium metropolitanorum, nulla congregandorum Conciliorum Galliae potestate concessa; ac praeterea Patroclo tantum conceditur, ea ratione, ut ad successores non transmittatur; *meritorum ejus speciali contemplatione*, inquit Zozimus. Merito igitur reprehendendi sunt Episcopi provinciae Arelatenfis, dum in libello quem Leoni primo obtulerunt, aiunt eam auctoritatem sedi Arelatenfi competere, quam verbis admodum magnificis explicant contra tenorem rescripti: *Ut omnes Gallias, sibi apostolice sedis vice mandata, sub omni ecclesiastica regula contineret*. Imp. Valentinianus III. auctoritatem Patrocli Episcopi Arelatenfis intendit, lege data, qua ejus jurisdictioni subdidit Episcopos Galliarum qui Pelagij erroribus adhærent.

L. 47. Cod.
Theod. de Episc.

VIII. Privilegia isthac personalia Arelatenfis Episcopis concessa, quae aliunde confirmata fuerant à Zozimo quoad ordinationes Episcoporum provinciae Viennensis & utriusque Narbonensis, tamen dein Bonifacius Papa ea extendi prohibuit ad primam Narbonensem, viam aperuerunt ambitioni eorum, adeo ut ad exarchatum Galliarum aspirare ausi sint. Hanc ob rem Hilarus Arelatenfis Episcopus in secunda synodo Arelatenfi decerni procuravit penes Episcopum illius urbis futuram potestatem congregandi synodum Galliarum, quoties ita illi visum foret expedire. Hic est enim sensus canonis XVI II. ut ejus verba satis indicant: *Ad Arelatenfis Episcopi arbitrium synodus congreganda: ad quam urbem ex omnibus mundi partibus, precipue Gallicanis, sub sancti Marini tempore legimus celebratum fuisse Concilium atque conventum*. Sed in eo capite calidè agit hic canon, cum constet primum illud Concilium Arelatense anno CCCXIV. convocatum fuisse ab Imperatore Constantino. Excipi possent, synodum illam Arelatensem fuisse tantum ex provincia Viennensi, ideoque canonem illum intelligi tantum debere de conventu synodi provincialis, quae arbitrio Arelatenfis Episcopi permittitur. Verum aperte constat eam synodum constitisse ex pluribus provinciis, & ex diversis Metropolitanis, de quibus componendis agitur in XLII. & LVI. canonibus. Vnde sequitur, canonem XVIII. voluisse tribuere auctoritatem convocandi synodum plurium provinciarum.

Vide supra lib. 5.
cap. 31. §. 3.

IX. At Leo primus ferre non potuit præ-

sumptionem Hilarij, vetuitque ne deinceps synodos ex variis provinciis cogeret. *Suis* (inquit Leo in epistola LXXXIX. ad Episcopos provinciae Viennensis) *unaquaque provincia sit contenta Conciliis, nec ultra Hilarius audeat conventus indicere synodales*. Sed heic obiter adnotandum est, posse ex iis quae dicta sunt constitui epocham Concilij Arelatenfis secundum, quae viro clarissimo Sirmondo ignota fuit, & eique occasionem dedit scribendi *exploratum haecenus de tempore hujus Concilij nihil esse*. Conlocandum est immediate post Concilium Vasense, quod anno CDXLII. celebratum est, & ante annum CDXLV. quo scripta est epistola Leonis adversus Hilarium. Porro Hilario adempta insuper est à Leone dignitas metropolitana, ac Viennensi Episcopo adjudicata. Attamen idem Pontifex eandem provinciam, post Hilarij obitum, divisit in duas, relicta Episcopo Viennensi curam quinque civitatum, reliquis autem tributis Ravennio recens ad episcopatum Arelatensem electo. Ac praeterea, restituenda huic urbi veteris dignitatis cupidus, Ravennio jus quoddam eximium tribuit quod primo Metropolitanis competit, denuntiandi nimirum reliquis Episcopis res in Concilio definitas. Eam namque illi curam commisit, missa ad eum celebri illa epistola qua controversias de mysterio dominicae incarnationis decidit, edicto ut eam communicaret cum Episcopis Galliarum, qui dein Leoni gratias egerunt.

L. 109.

Idem. ep. 110.

X. Primus omnium Hilarus Papa Arelatenfis Episcopis jus & auctoritatem tribuit convocandi Concilium Galliarum. Anno namque quadringentesimo sexagesimo secundo jussit ut Leontius Arelatenfis Episcopus synodum ex provinciis quae congregari possent convocaret. *Per annos itaque singulos*, inquit, *ex provinciis quibus poterit congregari, habeatur episcopale Concilium; ita ut opportunis locis atque temporibus, secundum dispositionem fratris & coepiscopi nostri Leontij, cui sollicitudinem in congregandis fratribus delegavimus, Metropolitanis per literas ejus admonitis celebretur*.

Vide supra lib. 6.
cap. 14. §. 7.

Hilarus Papa
ep. 4.

XI. Ceterum haecenus placuerit examinare quam auctoritate sub Imperatoribus Romanis convocata fuerint generalia Galliarum Concilia. Quippe irruptiones Francorum, Gotthorum, & Burgundionum, qui majorem Galliarum partem ab Imperio refecerant, multum difficultatis attulere communicationi antistitum: quae aliunde valde erat interrupta, ob hoc quod auctoritas pontificia ad congregandas synodos esset penes Episcopum Arelatensem Romano imperio subiectum. Rectè igitur Papa Hila-